

ความหลากหลายชนิดของแมลงที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในวงศ์ Saturniidae ในเขตอนุรักษ์พันธุ์กรรมพีช

ศิริชัย สิริมังครารัตน์^{1/3/}, วีระศักดิ์ ศักดิ์ศิริรัตน์^{2/3/}, เดือนเพ็ญ วงศ์สอน^{1/3/}, นิภา แถนสีแสง^{1/3/}
และทัศนีย์ นพรัตน์^{1/3/}

^{1/} สาขาชีววิทยา ภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

^{2/} สาขาโรคพืชวิทยา ภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

^{3/} กลุ่มวิจัยการเพาะเลี้ยงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมป่าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

บทคัดย่อ

การสำรวจและรวบรวมแมลงในวงศ์ Saturniidae ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ในเขตอนุรักษ์พันธุ์กรรมพีช เขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 11 มกราคม - 9 กันยายน 2554 โดยการสำรวจ 2 รูปแบบ คือ การสำรวจโดยตรงและการวางกับดักแสงไฟ ในการสำรวจโดยตรงนั้น มีการเดินสำรวจ 3 เส้นทาง พบแมลงในวงศ์ Saturniidae คือ ไหมทาชาร์ (*Antheraea* spp.) ในเส้นทางที่ 2 ส่วนในเส้นทางที่ 1 พบไหมป่ากินใบอะโวคาโด (*Cricula trifenestrata*) สำหรับพืชอาหารที่สำคัญของแมลงในวงศ์ Saturniidae ส่วนใหญ่ที่พบคือ ต้นเต็ง(จิก) (*Shorea obtusa*)และต้นรัง (*S. siamensis*) ซึ่งเป็นพืชอาหารหลักของไหมป่าทาชาร์ และต้นมะม่วงหิมพานต์ (*Anacardium occidentale*) พืชอาหารที่สำคัญของไหมป่า *C. trifenestrata* ในด้านการเพาะเลี้ยงไหมป่ากินใบอะโวคาโด ในสภาพห้องปฏิบัติการเพื่อศึกษาวงจรชีวิต ที่อุณหภูมิระหว่าง 21-29 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 52-91 เปอร์เซ็นต์ ด้วยพืชใบมะม่วงหิมพานต์ พบว่าในเบื้องต้นไหมป่านี้อาศัยพัฒนาการและการเจริญเติบโตแบบสมบูรณ์ โดยมี 4 ระยะคือ ไข่ หนอน ดักแด้ และตัวเต็มวัย มีวงจรชีวิต 53-71 วัน คือ ระยะไข่ (10-12 วัน) ระยะหนอนมี 5 วัย (23-27 วัน) ระยะดักแด้(18-21 วัน) และระยะตัวเต็มวัยทั้งเพศผู้และเพศเมีย (2-11 วัน) เมื่อพัฒนาเทคนิคในการผลิตเส้นไหมในเบื้องต้นพบว่าสามารถดึงเส้นไหมออกได้ จึงมีศักยภาพในการนำไปผลิตเส้นใย เพื่อนำไปสู่การผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอได้ต่อไป